

Sreda, 27. 5. 2020 (5 ur)

MAT

Ponavljanje in utrjevanje vsebin iz 5. razreda

(Dodatek za matematiko, str. 73 – 76)

REŠITVE za primere v križanki na strani 75:

- vodoravno F (4096), L (3125), Š (1024),
- navpično E (1), N (25).

Predlagam, da 6. nalogo rešuješ v zvezek.

NIT

Procesi v živih bitjih – škrob, proizvajalci, potrošniki (SDZ, str. 144, 145, 146, 147)

SLJ

Kaj je pripovedovalno besedilo? (SDZ, str. 8, 9)

LUM (2 uri)

Sladoledna kupa

Glej PRILOGO_LUM

PRILOGA_NIT

Procesi v živih bitjih – škrob, proizvajalci, potrošniki (SDZ, str. 144, 145, 146, 147)

- **Kaj je shranjeno v gomoljih, koreninah, steblih, plodovih in semenih?**

Opravi nalogo 6 na strani 144.

Če rastlina s fotosintezo proizvede več sladkorja kot ga potrebuje, ga pretvori v škrob in shrani v koreninah, steblih in plodovih.
Škrob je rezervna hrana za rastline.

Za proces fotosinteze je nujna svetloba. Če je rastlina v temnem prostoru, fotosinteza ne poteka, zato ne nastaja rastlinski sladkor, imenovan tudi škrob.

Pri korenju fotosinteza poteka v nadzemnih zelenih listih, rezervna hrana pa se kopiči v podzemnem delu rastline – v korenini.

- *Kaj je potrebno za proces fotosinteze?*
- *Katere snovi nastanejo v procesu fotosinteze?*
- *Ali je v rastlini poleg nastalih snovi še kaj, kar je rastlina vsrkala s kloroplasti? Energija.*

Življenje na Zemlji je odvisno od sončne svetlobe.

- **Proizvajalci, potrošniki**

- *Rastlina (npr. solata) si sama pridela hranilne snovi. Ali bi jo zato uvrstili med proizvajalce ali potrošnike?*
- *Katera žival se hrani s solato? Polž, gosenice ...*
- *Ali si polž sam pridela hrano in je proizvajalec? Kaj je polž?*

Ko polž poje list solate, pridobi s tem snovi, ki jih potrebuje njegovo telo.

- *Kaj še poleg snovi pridobi z uživanjem solate? Energijo.*
- *Zakaj polž potrebuje energijo? Za življenjske procese (glej začetek poglavja).*

Energija se s hrano prenaša.

Sonce $\xrightarrow{\text{energija svetlobe}}$ **solata** $\xrightarrow{\text{energija v hranilni snovi}}$ **polž**

- **Rastlinojedci, mesojedci, vsejedci**

Polž objeda liste rastlin.

- V katero skupino živali bi ga uvrstili in zakaj?
- Ali je lahko polž komu hrana? Komu?

Npr. jež – vsejedenec
krastača – mesojedenec

V polžu je še vedno vezana/shranjena energija, ki se je prenesla s sonca na rastlino, iz rastline na polža in iz polža na krastačo/ježa ...
Ko se polž hrani s solato, prejme z njo energijo, ki jo je solata vezala v procesu fotosinteze.

Rastline so proizvajalci. Živali si same ne morejo izdelati hrane. So potrošniki, ki s hrano dobijo potrebne snovi in energijo.
Če se prehranjujejo le z rastlinami, so rastlinojede živali. Nekatere so le mesojede in se hranijo z drugimi živalmi, nekatere pa vsejede živali.

- Razišči, s čim se rastline zaščitijo pred rastlinojedci. Poišči nekaj primerov takih rastlin.

- **Plen, plenilec**

Kača je plenilec, miš je plen. Kača miš upleni: jo ulovi, usmrti in poje.

V življenjskem okolju preživijo tista živa bitja, ki imajo ustrezne **prilagoditve** na žive in nežive dejavnike okolja. Da preživijo in zadovoljijo svoje potrebe, so razvila različne načine prilagoditev: plenilstvo, zajedalstvo, tekmovanje, sožitje.

Klop **je zajedalec**, ki se hrani s krvjo. Je prenašalec nevarnih bolezni.

Lisjaka **tekmujeta** za življenjski prostor ali samico.

Listne uši in mravlje živijo v **sožitju**. Mravlje se hranijo z izločki listnih uši in jih branijo pred plenilci pikapolonicami.

- Dopolni 7. nalogo z ustreznimi besedami.
- V SDZ na strani 145 spodaj preberi besedilo na obarvani podlagi (pojmi *plenilec*, *plen*)
- V 8. nalogi na strani 146 poskušaj ugotoviti, katera žival je mesojedec in katera rastlinojdec. Zapiši svoje ugotovitve.
- V SDZ na strani 147 zgoraj preberi obarvano besedilo o zvereh in pticah ujedah. Poglej si tudi zanimivosti (rovka, mrhovinarji).
- V zvezek za NIT napiši **zeleno obarvano** besedilo.

PRILOGA_SLJ

Kaj je pripovedovalno besedilo? (SDZ, str. 8, 9)

- Včeraj si v nalogi 7 na strani 7 primerjal/a uvodne besede v Vesninem in Joštovem besedilu. Iskal/a si razlike v besedilu.
Danes pa nadaljuj Joštovo besedilo tako, da boš pripovedoval/a, kaj se je Vesni zgodilo.
Nadaljevanje Joštovega besedila zapiši v zvezek za SLJ.
- V SDZ na strani 8 reši nalogo 8.
Ali bi dejanja v Vesninem besedilu lahko razvrstil drugače? Pojasni!
- Opazuj ilustracijo »pripovedovalčka« na 9. strani spodaj.
Preberi oblačke in razmisli o zapisih v njih.
 - O čem razmišlja glava? *(O začetku pripovedovanja. Kaj povem na začetku pripovedovanja).*
 - Iz koliko delov je njegovo telo? *(Iz treh).*
 - Kaj predstavljajo deli telesa? *(Dele glavnega dela pripovedi – jedra. Trije deli predstavljajo tri odstavke).*
 - O čem razmišlja telo? *(Kako je dogodek potekal. Kaj se je zgodilo najprej in kaj se je zgodilo potem).*
 - O čem razmišlja njegov repek? *(O zaključku/koncu pripovedi).*
- Sedaj pa ustno odgovori na vprašanja v nalogi 9 na strani 8.
Preberi tudi Jakove besede.
- V SDZ na strani 9 zgoraj preberi vprašanja v oblačkih in ustno odgovori.
- Dopolni rumeno obarvano besedilo na strani 9.
- Reši nalogo.

Vprašaj se po obkroženih delih povedi. Vprašanja (4) napiši v zvezek.

V nedeljo smo se mami, očka in midva z bratom odpravili na daljši

izlet po zgornjesavski kolesarski poti v Italijo.

Spoznala sem, da se na našega očka lahko vedno zanesem.

PRILOGA_LUM

1. Pripravi temnejšo podlago A4 format (npr. razreži temno nakupovalno papirnato vrečko, lahko kupiš temen list ...)
2. Pripravi bel list in s svinčnikom nariši posodo za sladoledno kupo.
3. Obliko posode izreži in nanjo s flumastrom nariši različne motive.
4. Izdelano posodo prilepi na temno podlago.
5. Krep papir ali kuhinjske serviete različnih barv zmečkaj v obliki sladolednih kepic in jih prilepi nad posodo.
6. Sladoledno kupo dekoriraj po svoji želji (čokoladne mrvice, smetana, dežniček ...). Pomisli, katere materiale lahko uporabiš in kako jih oblikuješ.
7. Sladoledna kupa z vsemi dodatki mora zavzeman cel list.
8. Za pomoč si oglej spodnje primere.

